

Tıbbi Bitkilerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tedavide Kullanımı

Cilt I

Editörler

Dr. Cevat Nisbet

Dr. Şahane Funda Arslanoğlu

Dr. Masoud Gholamieh

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabı tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılmaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaç kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Bu kitabı her türlü yayın hakları fikir ve sanat eserleri yasası gereğince yazarlara aittir.

ISBN 978-605-258-833-8	Yayın Koordinatörü Yasin Dilmen
Kitap Adı Tıbbi Bitkilerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tedavide Kullanımı	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editörler Cevat Nisbet Şahane Funda Arslanoğlu Masoud Gholamieh	Yayıncı Sertifika No 47518
	Baskı ve Cilt Özyurt Matbaacılık
	Bisac Code MED071000

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların esleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir. İçerdeği bilgilerin yanlış anlaşılmaması ya da yanlış uygulanması yazarları ve yayınıcı bağlamaz.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürünü dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İçindekiler

1.	Abelmoschus moschatus Moench	2
2.	Abrus precatorius Linn	4
3.	Abutilon theophrasti Medic	6
4.	Acacia arabica Willd	8
5.	Acacia catechu Willd	10
6.	Acacia senegal (L.) Willd.....	12
7.	Acanthophyllum squarrosum Boiss.....	14
8.	Acanthus mollis	16
9.	Achillea ageratum	18
10.	Achillea millefolium.....	20
11.	Acinos arvensis (Lam.) Dandy.....	22
12.	Aconitum ferox Wall.....	24
13.	Aconitum napellus	26
14.	Acorus calamus Linn.....	28
15.	Adiantum capillus-veneris L.	30
16.	Aegle marmelos (L.) Correa.....	32
17.	Agrimonia eupatoria	34
18.	Agropyron repens.....	36
19.	Albizia lebbeck (L.) Benth.....	38
20.	Ajuga chamaepitys	40
21.	Alcea rosea	42
22.	Alchemilla vulgaris	44
23.	Alisma plantago-aquatica L.	46
24.	Alkanna tinctoria (L.) Tausch	48
25.	Allium ampeloprasum L.	50
26.	Allium cepa.....	52
27.	Allium porrum	54
28.	Allium sativum.....	56
29.	Allium vineale.....	58
30.	Aloe vera	60
31.	Alpinia galangal	62
32.	Alpinia officinarum Hance.....	64
33.	Amaranthus hypochondriacus	66
34.	Ammi visnaga	68
35.	Amomum cardamom	70
36.	Amomum granum - paradisi	72
37.	Amygdalus communis	74
38.	Anacyclus pyrethrum	76
39.	Anagallis arvensis L.....	78
40.	Anagyris foetida	80
41.	Anamirta paniculata Colebr	82

42. <i>Ananas sativus</i>	84
43. <i>Anastatica hierochuntica</i>	86
44. <i>Andropogon schoenanthus</i>	88
45. <i>Anemone coronaria</i>	90
46. <i>Anethum graveolens</i>	92
47. <i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn	94
48. <i>Anthemis cotula</i>	96
49. <i>Anthemis nobilis</i>	98
50. <i>Anthemis tinctoria</i>	100
51. <i>Anthyllis vulneraria</i>	102
52. <i>Antirrhinum majus</i>	104
53. <i>Apium graveolens</i>	106
54. <i>Aquilaria agallocha</i> Roxb	108
55. <i>Arbutus unedo</i>	110
56. <i>Archangelica officinalis</i> (Moench.) Hoffm	112
57. <i>Arctium lappa</i>	114
58. <i>Arctostaphylos uva -ursi</i> (L .) Sprengel	116
59. <i>Areca catechu</i>	118
60. <i>Arisarum vulgare</i>	120
61. <i>Aristolochia clematitis</i>	122
62. <i>Aristolochia longa</i> L	124
63. <i>Aristolochia rotunda</i>	126
64. <i>Armeniaca vulgaris</i>	128
65. <i>Artemisia absinthium</i>	130
66. <i>Artemisia dracunculus</i>	132
67. <i>Artemisia maritima</i>	134
68. <i>Artemisia vulgaris</i>	136
69. <i>Arum italicum</i>	138
70. <i>Asarum europaeum</i>	140
71. <i>Asparagus adscendens</i>	142
72. <i>Asparagus officinalis</i> L. var. <i>altilis</i>	144
73. <i>Asphodelus ramosus</i>	146
74. <i>Asplenium trichomanes</i>	148
75. <i>Astragalus adscendens</i>	150
76. <i>Astragalus arnacantha</i>	152
77. <i>Astragalus fasciculifolius</i> Boiss	154
78. <i>Athyrium filix -femina</i> (L.) Roth	156
79. <i>Atriplex halimus</i>	158
80. <i>Atriplex hortensis</i> L.....	160
81. <i>Atropa belladonna</i>	162
82. <i>Avena sativa</i>	164
83. <i>Averrhoa carambola</i> L	166
84. <i>Avicennia officinalis</i> L.	168
85. <i>Arachis hypogaea</i>	170
86. <i>Aesculus hippocastanum</i>	172
87. <i>Arnica montana</i>	174
88. <i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach	176

Önsöz

Geleneksel ve tamamlayıcı tedavi yöntemleri Dünya Sağlık Örgütü tarafından, tek başına ya da bütüncül tedavilerle birlikte uygulanan bitkisel veya hayvansal kaynaklı ilaçlar, ruhsal tedaviler, manuel teknikler ve egzersiz gibi uygulamalar olarak tanımlanmaktadır. Hastalıkların tedavisi ve önlenmesinde tarihsel bir geçmiş sahip olan doğal ürünler modern tıbbın pratiğine alternatif bir uygulama olmamakla birlikte, iyi şekilde bilimsel bilgiye dayanan destekleyici ve tamamlayıcı bir perspektif sunmaktadır. Bu doğrultuda pek çok uluslararası sağlık kuruluşu ve bilim insanları ‘tıbbın değil tedavinin alternatifi olabileceği’ ve integratif tip, bütüncül tip kavramı altında hem konvansiyonel tip metodlarının, hem de etkinliği ve güvenilirliği kanıtlanmış geleneksel metodların bir arada kullanılabileceği konusunda fikir birliği oluşturmaktadır.

Günümüzde dünya nüfusunun büyük bir bölümünün destekleyici tedaviden yararlandığı bilinmektedir. Özellikle bazı ilaçların yan etkilerine karşı, daha sağlıklı, uzun ve kaliteli yaşamak amacıyla doğal ürünlerin kullanılması bütün dünyada hız kazanmakta ve önemli bir sektör haline gelmiş durumdadır. Bu gelişmelere rağmen araştırmacılar arasında destekleyici tedavi yöntemleri konusunda tartışmalar devam etmektedir. Uygulanan biyolojik materyallerin güvenirliği ve komplikasyonları için sistemik analizlerin ve araştırmaların yeterli olmadığını göstererek destekleyici tedaviye karşı çıkanların yanısıra, bir grup araştırmacı ise modern tıbbın giderek bütüncül tedavi yaklaşımından uzaklaşarak tamamen semptomatik uygulamalar yaptığı ve ilaçların kullanımı ve üretiminin hastadan ziyade ekonomik kaygı ile olduğunu iddia ederek destek vermektedir.

Tüm bu tartışmalara ve tanımlanan problemlere rağmen, dünyada tamamlayıcı tedavi yöntemlerine, özellikle fitoterapiye ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Bu nedenle halk sağlığı açısından geleneksel tedavi uygulamaları bilimsel yöntemlere dayanmalı ve hekimler tarafından sunulmalıdır. Bu durum destekleyici tedavide kullanılacak biyolojik maddelerin daha detaylı araştırmalarını zorunlu kılmaktadır. Böylece alternatif ve tamamlayıcı tedavi yöntemlerinin etkinliği bilimsel açıdan kanıtlanarak tıbbi katılımının sağlanabileceği öngörlülmektedir.

Bu doğrultuda bilimsel literatüre destek vermek amacıyla sunulan bu eserde, 88 bitkinin farklı dillerde isimleri, tarımı, morfolojis, kimyasal içeriği, endikasyonları ve toksisitesi hakkında bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca, eski bilim insanları tarafından yazılan el yazmalarının Türkçe çevirisi yapılarak, günümüzdeki bilim insanların araştırma sonuçları ile kıyaslama imkanı sağlanmıştır.

Uzun ve sabırı bir çalışmanın sonunda ortaya çıkan bu eser; tip hekimliği, veteriner hekimliği, dış hekimliği, eczacılık, ziraat mühendisliği, sağlık, fen bilimleri ve ilgili tüm diğer bölümlerde çalışan bilim insanları ile bu bilim alanlarında öğrenim gören öğrencilerimize yönelik yazılmış güncel bir kaynaktır.

Tüm çabamıza karşın kuşkusuz ki kusurlarımız bulunacaktır. Değerli eleştirileri, öneri ve katkılarınızı bir sonraki adımlarımızda bize yol gösterici olacağı inancıyla, heyecanla bekliyoruz. Kitabın hazırlanmasında emeği bulunan sayın Prof. Dr. Alev Tosun, sayın Dr. Yosof Begbabapour ve sayın Şenol Akgün'e teşekkürlerimizi bir borç biliriz.

Editörler